

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Cazacu Vladimir, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cazacu Vladimir împotriva Lidiei Caftanat, intervenient accesoriu Guțu Jana cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune legală, exercitarea dreptului de gaj prin transmiterea în posesiune a bunului ipotecat și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Cazacu Vladimir a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2016 Cazacu Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Caftanat, intervenient accesoriu Guțu Jana cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune legală, exercitarea dreptului de gaj prin transmiterea în posesiune a bunului ipotecat și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la 20 iulie 2011, între el, în calitate de împrumutător și Guțu Jana, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut înregistrat cu nr. 44282 de către notarul public Gladîș Oleg, în baza căruia a fost transmisă suma de 31 400 de euro, în calitate de împrumut, care urma a fi rambursat până la 20 martie 2012.

A comunicat că în vederea garantării restituirii împrumutului acordat Janei Guțu, la 20 iulie 2012 între reclamant și Caftanat Olga a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 44283, conform căruia în favoarea reclamantului a fost instituit gajul asupra bunului imobil – apartamentul nr. 117 din XXXXX, cu suprafața totală de 49,6 m.p., numărul cadastral XXXXX.

A susținut că în pofida faptului, că termenul de rambursare a împrumutului a expirat la 20 martie 2012, Guțu Jana nu a restituit suma împrumutată, încălcând

astfel clauzele contractului de împrumut, iar la 14 ianuarie 2013 a mai fost întocmit un Acord adițional la contractul de împrumut nr. 44282 din 20 iulie 2011, prin care Guțu Jana s-a obligat să achite suma de 31 400 de euro la 1 mai 2013, cu o penalitate de 50 euro pentru fiecare zi de întârziere.

A afirmat că termenul prevăzut în Acordul adițional a expirat la 1 mai 2013, astfel Guțu Jana este în întârziere, urmând a fi încasată și suma penalității pentru 180 de zile în mărime de 9 000 de euro.

A reiterat că până la momentul actual, Guțu Jana a achitat în contul stingerii datoriei doar suma de 14 950 de euro, astfel suma restantă constituind 16 450 de euro.

A invocat că prin notificarea expediată în adresa Janei Guțu la 1 noiembrie 2013 a solicitat transmiterea în posesiunea sa, în termen de 7 zile a bunului gajat în baza contractului de ipotecă nr. 44283 din 20 iulie 2012. Prețul obiectului ipotecat stipulat în contract este de 516 882 lei. La 1 noiembrie 2013 reclamantul a înaintat la OCT Chișinău preavizul cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă.

A mai indicat că ulterior a aflat că, Caftanat Olga a decedat la 31 ianuarie 2013, însă fiica acesteia, Caftanat Lidia, deși a deschis dosarul succesoral încă la 6 februarie 2013, nu a primit certificatul de moștenitor și acționează cu rea-credință împotriva creditorului în sensul de a nu fi executat contractul de ipotecă nr. 44283 din 20 iulie 2012.

A solicitat recunoașterea dreptului de proprietate prin succesiune legală a Lidiei Caftanat supra masei succesoriale deschise după decesul defunctei Caftanat Olga, în mărime de $\frac{1}{2}$ cotă-parte asupra apartamentului nr. 117 din XXXXX, numărul cadastral XXXXX, cu transmiterea acestuia în posesiunea lui Cazacu Vladimir, și încasarea de la Caftanat Lidia în beneficiul lui Cazacu Vladimir taxa de stat în mărime de 8 192 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 11 iulie 2017 acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Cazacu Vladimir și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 11 iulie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că obiectul litigiului constituie pretinsul drept a lui Cazacu Vladimir, prin intermediul acțiunii oblice să solicite recunoașterea în numele creditorului gajist a dreptului de proprietate, prin succesiune legală, pe numele succesoriului Caftanat Lidia asupra masei succesoriale, deschise după decesul defunctei Caftanat Olga.

A reiterat că potrivit art. 599 Cod civil, creditorul a cărui creanță este certă, lichidă și exigibilă poate, în numele debitorului său, exercita drepturile și acțiunile acestuia în cazul în care debitorul, în dauna creditorului, refuză sau omite să le exercite.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că cerințele lui Cazacu Vladimir nu se încadrează în limitele art. 599 Cod civil.

Astfel, în condițiile în care exercitarea dreptului la succesiune este un drept exclusiv a Lidiei Caftanat, instanța de apel a stabilit că nimeni nu este în drept să intervină în exercitarea acestuia și nu poate obliga pârâta să cedeze exercitarea dreptului la succesiune în beneficiul lui Cazacu Vladimir.

De altfel, în condițiile în care pe numele Lidiei Caftanat nu este eliberat certificat de moștenitor legal, care să confirme faptul încheierii procedurii notariale și înregistrării dreptului respectiv în Registrul bunurilor imobile, în opinia instanței de apel nu este nici un temei legal de admitere a acțiunii.

La 18 ianuarie 2018 Cazacu Vladimir a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, concluziile instanțelor de judecată sunt lipsite de suport probant, rezultate din neexaminarea multiaspectuală a cauzei și în consecință, nestabilirea tuturor circumstanțelor importante pentru soluționarea litigiului.

A susținut că acțiunea oblică este acțiunea prin care creditorul exercită drepturile și acțiunile debitorului său atunci când acesta refuză sau omite să le exercite. Această acțiune se mai numește indirectă, pentru faptul că este exercitată de către creditor în locul debitorului său, dar care are același rezultat ca și cum ar fi fost exercitată de debitor.

A menționat că în speță sunt întrunite toate condițiile acțiunii oblice – inactivitatea debitorului Caftanat Lidia, care refuză să primească certificatul de moștenitor asupra bunului imobil, după decesul Olgăi Caftanat, interesul scris și legitim al creditorului Cazacu Vladimir, creanța sa fiind certă, lichidă și exigibilă, iar debitorul insolubil, iar pe de altă parte acțiunea nu are un caracter exclusiv personal.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz se atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei din 1 noiembrie 2017 la 20 noiembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 16396 (f. d. 113), însă date cu privire la recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 18 ianuarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Cazacu Vladimir în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cazacu Vladimir nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza

Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Cazacu Vladimir.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cazacu Vladimir, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva